

Crimen Fori Ecclesiastici

Seu Decretalium Gregorii IX. Pont. Max. Liber V ; Brevi Methodo ad discentium utilitatem Expositus, In quo praecipuae circa Materiam hujus Libri Quinti, quae tum in Theoria, tum in praxi occurrunt, difficultates solvuntur, allatis etiam contrà sentientium fundamentis, & horum solutionibus

Accedunt tres Indices, unus Titulorum initio Operis, duo rerum, & verborum notabilium in calce ejusdem, prior quidem super Tomum praesentem, alter compendiosus super Universum Jus Canonicum

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1727

VD18 13510827-001

§. IV. De Privilegij Usu, Interpretatione, & Extensione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75255)

6. *novi 13. junct. Gloss. V. consuetudinem de Judic. ubi Innoc. III. consuetudinem æquiparat privilegio: idem habetur can. conquestus 8. caus. 9. q. 3. & c. super quibusdam 26. §. preterea de V. S. & que teste Palao tr. 3. D. 4. p. 2. §. 5. n. 2. doctrina communis omnium. Probatur ratione: nam privilegium vel est contra Legem, vel præter Legem, primum acquiri potest per consuetudinem communem, & legitime introductam; quia hæc abrogare Legem in totum potest, igitur multo magis ex parte illi derogare, seu specialem facultatem concedere aliquid agendi contra communem Legem.*

Alterum obtineri potest etiam per consuetudinem privatorum, seu præscriptionem legitimam; nam per ejusmodi consuetudinem, quæ inducitur viâ præscriptionis, acquiri potest Jurisdictio & duo simul 9. & ibi Gloss. V. consuetudo de Offic. Jud. Ordin. item jus exigendi Tributa, & Pedagia c. super quibusdam cit. & ibi Gloss. V. non extat memoria. cur non alia privilegia?

95 Neque ad hujusmodi consuetudinem, vel præscriptionem requiritur consensus Principis alius, quam qui datus est c. fin. de consuet. & l. de quibus 32. ff. de LL. Requiritur tamen certum tempus, in quo

designando non conveniunt DD. Aliqui immemorabile assignant: sed hi denotasse videntur tempus sufficiens universim; nam minori etiam tempore induci per consuetudinem, vel præscriptionem privilegia possunt: quod varium est pro qualitate rei præscribendæ, & illius, contra cujus Jura præscribitur. Contra Ecclesiam 40. annorum spatium privilegium, vel exemptio aliqua præscribi potest, contra privatos 30. imò contra hos aliquando sufficit decennium. Videantur ea, quæ dicta sunt ad Libr. 1. tit. 4. de Consuet. & ad Libr. 2. Tit. 26. de Prescript.

Dubium est, an, quando revocatur alicui privilegia, etiam revocentur ea, quæ consuetudine, vel præscriptione comparata sunt? ⁹⁶ negativè. Ita Salas D. 17. sect. 2. n. 22. Suar. l. 8. de LL. c. 7. n. 15. Bonac. D. 1. q. 3. p. 1. n. 3. Palao §. 5. cit. n. 3. Ratio est, quia licet etiam ipsa sint verè privilegia, quia tamen nomen privilegii communiter sumitur pro privilegio specialiter dato à Principe, idcirco ea, quæ consuetudine, vel præscriptione acquiruntur in materia odiosa, qualis est revocatio, hoc nomine venire non debent, sed solum tunc, quando sermo est de aliqua extensione favorabili.

§. IV.

De Privilegii Usu, Interpretatione, & Extensione.

S U M M A R I U M.

97. &c. *Utrum privilegiatus teneatur uti privilegio suo?*

100. &c. *Utrum possit illo uti contra alium pariter privilegiatum?*

106. &c. *In quo loco possit privilegiatus uti privilegio suo?*

114. &c. *Quam vim, & efficaciam in ordine ad usum privilegii habeant verba Ex certa scientia?*

117. &c. *Quenam Regule servande sint in Privilegiorum Interpretatione?*

124. *Quomodo interpretandum sit Privilegium merum favorem continens?*

125. &c. *Quomodo derogans Juri communi, aut consuetudini secundum, vel præter illud inducitur?*

127. *Quomodo illud, quod derogat Statuto, vel consuetudini speciali?*

128. &c. *Aut quod cedit in præjudicium tertii?*

130. *Quid sit Extensio Privilegii?*

131. &c. *An, & quale privilegium, & quibus casibus, item ad quos possit extendi?*

141. &c. *Quid si eadem sit ratio quoad casus expressos, & non expressos?*

UT omnis potentia ad actum, ita privilegium ad usum potestatis, per id concessa ordinatur: in quo usu ne excedatur, sed sciatur, quid potestatis per privilegium datum sit, idcirco addendum, quomodo interpretandum, & extendendum sit privilegium. Hinc

97. ⁹⁷ *Quæritur 1. de Usu privilegii. Et quidem dubitatur, utrum privilegiatus teneatur uti privilegio suo? & distinguendo inter privilegium commune, & singulare, Privilegio communi tenetur uti*

quilibet, qui est de communitate, cui concessum est privilegium; quia si non uteretur, saltem pro illo actu, quo ipse non utitur, censeretur eidem renuntiare. atqui privilegio communi secundum dictam 62. renuntiare privatus non potest.

Contra *privato privilegio*, & quod ipsi privilegiato proprium, ac specialiter concessum est, per se loquendo nemo tenetur uti. Suar. l. 8. de LL. c. 23. n. 7. Palao tr. 3. D. 4. p. 7. n. 1. Sannig hic c. 2. n. 8. Pishing n. 25. Wietner n. 26. & sumitur ex

ex c. si de terra 6. b. tit. Ratio est, quia quod in favorem alicujus factum est, non debet in gravamen ejus retorqueri Reg. 6. in 6. esset autem magnum gravamen, si privilegiatus teneretur uti privilegio suo, etiam contra voluntatem suam. ergo &c.

99 Dixi autem, per se loquendo: nam per accidens potest privilegiatus aliquando obligari ad privilegii sui usum; quia potest contingere, ut privilegium removeat obicem, quo remoto, privilegiatum deprehendit obligatio Juris communis: & sic fit in eo, qui privilegium habet audiendi Missam tempore Interdicti; nam hic die festo tenetur audire Missam ex præcepto Ecclesie, quod obligat omnes non impeditos. Suar. l. cit. n. 2. Palao n. 2. Wiestner n. 26. Ratio est, quia per privilegium fit licitum, quod antea non erat licitum, qua mutatione facta, præceptum Ecclesie obligat ad actum concessum per privilegium.

100 Dub. 2. utrum privilegiatus uti possit privilegio suo adversus alium pariter privilegiatum? Duobus modis dici possunt duo pariter privilegiati. 1. quia æqualia privilegia habent, & in re simili, ut si tu exemptus es à Decimis solvendis, & alter similiter exemptus. 2. respectivè, & cum mutua oppositione in ordine ad usum ejusdem privilegii, ita, ut si concurrant, sibi invicem opponantur, ut si exemptus es à solvendis Decimis, alter privilegium habeat percipiendi Decimas à quocunque, qui in territorio suo existit; item si tu habes privilegium, ne ob debita tua possis vinculis alligari, alter privilegium habeat comprehendendi quemcunque sibi debitorem.

101 Si primum, est affirmativa responsio, quod scilicet privilegiatus possit uti privilegio suo contra alium pariter privilegiatum. Covar. Reg. possessor. p. 2. §. 2. n. 4. Suar. l. 8. de LL. c. 23. n. 3. Palao tr. 3. D. 4. p. 8. n. 1. Zæf. bic n. 28. Pirhing n. 123. Wiestner n. 32. & sumitur ex l. fin. ff. ex quib. caus. major. junctâ Gloss. marg. ibid. ubi absens Reip. causâ restituendus dicitur contra alium pariter absentem Reip. causâ. Ratio est, quia in hoc casu nullius privilegium derogat alteri, neque per hoc, quod unus habeat simile privilegium, potest illud alter impedire ab usu.

102 Si secundum, videndum est, an unum ex his privilegijs sit generale, alterum speciale, vel an utrumque sit æquè generale, aut æquè speciale. Nam in primo casu præferendus est ille, qui habet privilegium speciale; quia species derogat generali Reg. 34. in 6. Covar. l. cit. Suar. n. 6. Palao n. 2. Haun. tom. 1. de J. & J. tr. 1. n. 186. Wiestner n. 32. cit. In secundo casu considerandum, an privilegia

illa sint inter se verè contraria, ita, ut non appareat via, quo modo in concordiam possint redigi, ut utrumque valere possit; an verò sint solum contraria quoad externam verborum speciem, quia unum cedit alteri, aut imbibitam conditionem habet, nisi altera pars exempta sit.

Si verè contraria inter se sint, præ-103 valebit id, quod fortius, scilicet antiquius, vel à potestate superiore concessum est. Suar. n. 6. Palao n. 2. Haun. n. 187. Wiestner n. 32. cit. Sic enim si unus Ordo Religiosus gaudeat privilegio prohibendi alterius ædificationem prope sua Monasteria inter certas cannas, id, quod antiquius, vel à Papa concessum est, prævalebit ei, quod recentius, aut ab Episcopo impetratum est, Rodriq. tom. 1. regul. q. 9. art. 11.

Si verò non verè, sed quoad speciem solum contraria sunt privilegia prævalebit id, quod magis est absolutum, illud autem, quod conditionem imbibitam habet, respectu prioris manebit suspensum. Et hinc 1. si una Ecclesia habeat privilegium non solvendi Decimas, altera exigendi, non potest hæc priorem cogere, ut Decimas sibi solvat; quia privilegium illius censetur conditionatum, nisi alter habeat exemptionem à Decimis persolvendis. 2. si unus privilegium habet, ut intra certum tempus cogi non possit ad solvendum debitum, alter verò, ut cogere quemlibet debitorem possit, non potest creditor contra ejusmodi debitorem uti privilegio suo; quia censetur ipsi permittit coactio tantum illius, qui privilegio non est exemptus. 3. Si filius mutuum accepit à Minore, non potest uti S. C. Macedoniano, quia magis habetur ratio ætatis, quam S. C. l. verum 11. §. fin. ff. de minor. & sic de cæteris.

Ex quo patet, quis sit sensus com-104 munis Regulæ, quæ dicitur, quod privilegiatus non possit uti privilegio suo contra alium privilegiatum; intelligendum enim hoc est sub conditione, si iste, adversus quem vult uti privilegio suo, habeat privilegium fortius, & magis absolutum.

Dub. 3. in quo loco possit privile-106 giatus uti privilegio suo? R. distinguendo, an concessum sit pro certo loco, & tempore, an verò absolute, & sine limitatione temporis, vel loci. Si primum, usus privilegii extra illum locum, vel tempus illicitus est. Palao tr. 3. D. 4. p. 6. n. 2. Ratio est, quia extendi non potest ultra intentionem concedentis, cum ex ejus voluntate totus valor privilegii pendeat. Colligi autem hoc debet vel ex verbis, quibus privilegium datum continetur, vel si hæc indifferentia sint, ex fine, & materia concessionis.

107 *Si secundum*, privilegium valet pro omni loco, & territorio concedentis; quia non est major ratio pro uno loco, quam pro altero, ergo ne inutile, aut ambiguum reddatur privilegium, pro omni loco intelligi debet. Accedit, quia si concedens privilegium illud voluisset pro aliquo determinato loco territorii sui non valere, debuisset locum illum exprimere in privilegio; igitur cum nullum expresse- rit, prudenter præsumitur concessisse pro omni loco, juxta Reg. 57. in 6, ibi. *Contra eum, qui legem dicere potuit apertius, est interpretatio facienda.* Suar. l. 8. de LL. c. 26. n. 2. Bonacin. D. 1. q. 3. p. 5. n. 1. Palao l. cit. n. 1. Wiestner hic n. 29.

108 Ut verò privilegiatus uti privilegio, vel gratiâ sibi concessâ possit etiam extra territorium concedentis, videre debet an solum per ejusmodi gratiam tollatur inhabilitas, & impedimentum ad functiones, e. g. Irregularitas, Censura &c. an verò immediatè det potestatem aliquid agendi vel omittendi. *Si gratia solum tollit inhabilitatem, & impedimentum ad functiones*, is, cui concessa est gratia dispensans in ejusmodi impedimento, functiones has exercere potest ubilibet, etiam extra territorium dispensantis, e. g. dispensatus in Voto Castitatis ubilibet contrahere matrimonium, absolutus ab Irregularitate, & Censura, ubi vis suscipere Ordines &c. Palao l. cit. n. 3. post Sanch. l. 8. de matr. D. 31. n. 17.

109 *Si verò immediatè det potestatem aliquid agendi, vel omittendi*, attendendum est, an actus, vel omisio, ad quem privilegium, vel dispensatio datur, repugnet alicui Juri, actum illum, vel omisionem prohibenti, an verò nulli repugnet Juri. *Si nulli repugnat Juri*, potest privilegiatus uti privilegio suo; nam ab usu privilegii sui privilegiatus impediri non potest, nisi actus, ad quem exercendum privilegium datur, per Legem aliquam, quæ in loco, ubi ipse subsistit, prohibitus sit, ergo si nulla Lex hujusmodi prohibens ibi existat, non apparet, unde illicitus sit privilegii usus. Palao n. 4. *Excipitur*, nisi ad ejusmodi actum licitè, & validè exercendum requiratur facultas Principis, Episcopi, vel Parochi loci, per quem transit privilegiatus, uti est privilegium concionandi, celebrandi Missas, excipiendi Confessiones, populo publicè benedicendi &c. tunc enim absque istorum licentia privilegio suo uti privilegiatus non potest; quia concedens privilegium per hoc non censetur præjudicare velle juri alterius, sed ipsum potius privilegium censetur imbibitam habere conditionem, si Princeps, Episcopus, Parochus loci facultatem concedat. Haun. tom. 1. de J. & J. tr. 1. n. 184.

Si verò actus ille sit prohibitus ali- quo Jure, interest, an prohibitus sit Jure communi, an privato. *Si Jure communi prohibitus est*, videndum, an Dispensatio, vel privilegium datum sit generale pro tota Dioecesi, v. g. dispensando ad elum carniû in Quadragesima; vel utrum sit personale ob specialem, & personalem causam, quæ datur in ipso privilegiario. *Si primum*, uti privilegio isto privilegiatus extra territorium Episcopi dispensantis nequit in aliena Dioecesi, ubi Lex communis Ecclesiastica viget. Suar. c. 26. cit. n. 14. Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 16. Pirhing hic n. 128. & certa omnium sententia. *Ratio est*, quia tale privilegium censetur locale, & ad hæzere loco, pro quo conceditur; conf. extra illum extendi non potest.

Si secundum, uti privilegio suo uti privilegiatus potest etiam extra territorium Episcopi concedentis. Azor p. 1. l. 5. c. 23. q. 6. Suar. c. 26. cit. n. 15. *Et seqq.* Salas D. 17. sect. 10. Sanch. l. 8. de Matr. D. 31. n. 17. Bonac. D. 1. q. 3. p. 6. n. 4. Palao p. 6. n. 6. Laym. c. 23. n. 16. Haun. n. 182. Pirhing n. 128. Wiestner n. 30. *Ratio est*, quia privilegium merè personale cohzret personæ, & ideo eam comitatur, quocumque perrexit. *Conf.* quia in Jure, seu Lege communi non dispensat Episcopus, nisi ex commissione Pontificis. Sed si Pontifex dispensaret, valeret Dispensatio, & privilegium pro omni loco, ergo etiam valet, quando dispensat Episcopus. Atque hinc si à tuo Episcopo accepisti privilegium comedendi carnes diebus prohibitis, potes illo uti etiam extra Dioecesin tui Episcopi. Potest tamen Episcopus illius loci eo casu à te petere manifestationem privilegii tui; sed si examinaverit, ritè que datum invenit, liberum tibi usum illius debet relinquere.

Quodsi verò privilegium solum re- pugnet Legi, & Statuto speciali illius loci, quem transit privilegiatus, putat Palao n. 6. cit. non esse ibi licitum privilegii usum. Sed meliùs adhibetur distinctio; vel enim talis Lex, & Statutum concernit specialiter bonum commune illius loci, uti sunt, quæ præscribunt certam formam contractibus, prohibent usum certorum armorum &c. vel non. *Si prius*, privilegio suo contra tale Statutum, vel Legem specialem talis loci privilegiatus uti non potest; quia his Legibus, & Statutis obligantur etiam peregrini, neque superior, qui privilegium tale concessit, nisi simul sit superior illius, qui præest loco, quem privilegiarius transit, obligatione ista liberare eundem potest. Palao n. 6. cit.

Si posterius, per se loquendo, uti privilegio suo in tali loco privilegiarius potest, ut verius docent Azor, Layman, Pirhing l. cit. conf. si Episcopus e. g. det subdito suo

suo privilegium legendi Libros prohibitos, poterit iste vi hujus privilegii eos legere, etiamsi existat in aliena Diocesi, ubi talium Librorum lectio est speciali Lege prohibita.

Ratio est, quia privilegium dare est actus Jurisdictionis non coactivæ, sed voluntariæ, quæ potest exerceri, & habere effectum etiam extra territorium concedentis, præsertim si careat publica solennitate.

Conf. nam si peregrinus, qui ab Episcopo suo habet privilegium legendi Libros prohibitos, non posset illos legere extra territorium Episcopi concedentis, prohiberetur ab hoc vel lege communi vetante lectionem talium Librorum, vel speciali, & propria illius Diocesis, quam transit non prima; quia in hoc, ut ponitur, cum ipso jam est dispensatum. non secunda; quia hac non tenetur, cum Jurisdictioni illius Episcopi, cujus territorium transit, non sit subiectus.

Imò si actus, ad quem privilegium datur, sit prohibitus tantum lege speciali loci, quem transit peregrinus, ad eum actum ibi exercendum non opus est privilegio; quia peregrini non obligantur legibus loci, per quem transeunt, juxta dict. *Lib. 1. Tit. 2. n. 42.* Ad didi per se loquendo; quia per accidens ob scandalum, & alia incommoda sæpe etiam peregrini tenentur observare Leges loci, per quem transeunt, prout dictum est *n. 42. cit.*

114 Dub. 4. quam vim, & efficaciam in ordine ad usum privilegii habeant verba *Ex certa scientia*, quæ sæpe in confirmatione privilegiorum adduntur? *y.* confirmationem ejusmodi habere vim, & efficaciam renovandi privilegium, si fortè usu, vel aliâ viâ amissum fuisset. Ita Tusch. *V. confirmatio ex certa scientia per tot.* Suar. *l. 8. de LL. c. 18. n. 12.* Palao *tr. 3. D. 4. p. 2. §. 10. n. 3.* Vel enim Princeps confirmans sic privilegium cognoscit defectum, & nullitatem privilegii confirmandi, & tamen illud confirmat; & tunc ne frustra videatur agere, talis confirmatio censeri debet æquivalere novæ concessioni: vel nullitatem privilegii non cognovit; & adhuc censendus est vim dare privilegio, ne cogamur dicere, inutiliter ipsum addidisse ea verba *Ex certa scientia*.

115 Dux tamen faciendæ sunt Exceptiones, in quibus privilegia, his verbis additis, non confirmantur. 1. enim excipiuntur privilegia subreptitia; quia hæc nulla sunt. Princeps autem vult confirmare jam concessa, Abb. *in c. inter dilectos de fid. instrum. n. 8.* Felin. *ibid. n. 6. §. in c. 2. de Rescript. n. 42.* Suar. *l. 8. cit. c. 19. n. 3.* Palao *n. 4. adv. 1.* 2. ea, quæ Generali Concilio revocata sunt; quia non præsumitur Princeps velle Legi, à Concilio stabilitæ, derogare ob concessionem

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II.

ita generaliter factam: quod enim multorum consensu stabilitum est, majori auctoritate est firmatum; ac proinde majori, & speciali revocatione indiget. Rodri. *tom. 1. Regul. q. 8. art. 10. in med.* Suar. *l. cit. n. 5.* Palao *advert. 2.*

Quodsi privilegium aliunde sit revocatum, & verba *Ex certa scientia* non addantur, non censetur confirmatum, nisi tenor privilegii jam revocati inferatur confirmationi; tunc enim confirmatum censeri debet, non obstante revocatione aut renuntiatione, ipsius privilegiati. Palao *n. 5.* & ratio est, quia tenor privilegii, inferatur confirmationi, æquivalet verbis *Ex certa scientia*.

Quæritur 2. quænam Regule servandæ sint in Privilegiorum Interpretatione? *y.* plures, exque admodum utiles, afferuntur à DD. 1. si privilegium feratur verbis claris, & intentionem concedentis sufficienter exprimant, interpretatione non indiget, sed tenor, & forma privilegii inspicienda, & observanda est, prout statuitur *c. porro 7. h. tit.* Ratio est, quia interpretatio est ad investigandam voluntatem concedentis, quæ si ex verbis ipsis apparet, frustra per interpretationem quaeritur. Intellige, nisi manifestæ sint conjecturæ, quod in forma privilegii aliud foverent verba, quàm mens concedentis intenderit; tunc enim menti potius, quàm verbis inharendum est. Sylv. *V. Privilegium q. 3.* Suar. *l. 8. de LL. c. 28. n. 9.* Palao *tr. 3. D. 4. p. 9. n. 1.* Haun. *tom. 1. de J. & J. tr. 1. n. 188.* Pirhing *hic n. 17.* quia & habetur *c. in his 15. de V. S. non intentio verbis, sed verba intentioni debent deservire.*

2. Si in forma privilegii adhibeantur verba indifferentia, obscura, & incerta, attendenda 1. est Supplicatio; nam Princeps precibus sibi factis se accommodare consuevit *c. inter dilectos 6. y. ceterum de fid. Instrum.* 2. initium ipsius Indulti; quia juxta illud cætera solent adjungi *l. fin. ff. de Hered. instit.* 3. materia, circa quam versatur privilegium, quia ex re, & materia subiecta optimè intentio principis investigatur. 4. ipsum genus privilegii, an favorabile, vel odiosum sit, an contra Jus, vel solum præter Jus; nam ex hoc, ut ex dicendis patebit, maxima ex parte privilegii interpretatio pendet. 5. Spectari potest aliud simile privilegium, & ex illo interpretatio sumi.

3. Si adhuc res dubia est, & periculum in mora, licebit uti, quod secundum prudentiam visum fuerit pro loco, & tempore convenire. Si verò dilationem res patiat, consuli debet Princeps, Sylv. *V. Privilegium q. 3.* Palao *p. 9. cit. n. 1.* Pirhing *n. 16.* Sannig *c. 2. n. 3.* & apud hos

hos Salas, Suar. Bonacin. Notant tamen hic DD. solum Pontificem, & nullum alium inferiorem Judicem de dubiis, ortis circa privilegia ab Apostolica Sede concessa, posse cognoscere. Habetur c. cum venissent 12. de Judic. Ratio est, quia ejusdem est interpretari Legem, & Privilegium, cujus est concedere; nam & privilegium, ut n. 2. dictum est, Lex quaedam privata est.

120 4. In interpretatione Privilegii servanda est verborum proprietates, quantum fieri potest, Salas D. 17. sect. 2. n. 47. § 49. Suar. c. 28. cit. n. 3. Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 7. Palao p. 9. cit. n. 3. Haun. n. 188. cit. Pirh. n. 29. Reiffenst. n. 104. Ratio est, quia etiam Leges secundum propriam verborum significationem, & acceptionem intelligenda, & observanda sunt, ergo & privilegia, quae, ut paulo antea, & saepius dixi, sunt quaedam privatae Leges. Conf. quia si ad improprias significationes liceret recurrere, nihil in privilegiis esset firmum, quod non facile eludi posset. Dixi, quantum fieri potest; excipitur enim 1. si necessitas contrarium suadeat; quia ipsum Jus praecipit privilegia ita interpretari, ut non iniusta sint, aut inutilia, & frustra data, Suar. l. cit. n. 15. 2. si ex aliis conjecturis verosimilius praesumi possit Principem velle, ut verba Privilegii accipiantur in significatione impropria. Suar. n. 3. § 9. 3. si privilegium Juri alieno deroget, & alteri praesudiciale sit; tunc enim, nisi constet, quod Princeps huic derogare noluerit, verba potius improprie accipienda, & explicanda sunt, quam per illud laedatur Jus tertii. Suar. n. 3. § 10.

121 5. Proprietates verborum, secundum quam interpretanda sunt privilegia, desumenda est ex usitata significatione, vel usu communi, vel secundum Jus privilegio proportionatum, nempe ut, si sit Privilegium Principis Saecularis, secundum Jus Civile; si Pontificum, secundum Jus Canonicum interpretatio fiat, Sylv. V. privilegii q. 3. Azor p. 1. l. 5. c. 23. q. 2. Suar. c. 28. n. 16. Palao p. 9. n. 3. Pirhing n. 25. Reiffenst. n. 105. Et sic intelligentia sunt Regulae, quae passim traduntur a DD. v. g. quod privilegia non plus operentur, quam verba expriment, sumptim, in ea significatione, quam juxta stylium cuiusque Curiae habent. Item Privilegium merè favorabile extendendum est, privilegium verò odiosum restringendum, ut quam minimum operetur, nempe, ut dixi, secundum proprietatem verborum, & usum, quem habent in Curia. Suar. n. 17. Pirh. n. 25. Reiffenst. n. 106.

122 6. Nunquam facienda est interpretatio Privilegii ita strictè, ut privilegium reddat inutile, & inefficax, Sylv. q. 3. cit.

Suar. c. 28. n. 3. Palao n. 4. Haun. n. 188. Pirhing n. 28. Reiffenst. n. 101. Procedique hoc, quantumvis aliàs grave videatur, & odiosum, nisi etiam sit iniustum. Sumitur ex c. in his 30. b. tit. & l. non dubium 5. C. de LL. Ratio est, quia inutile, & frustraneam actionem efficere non decet Principem. cum igitur privilegium tendat ad aliquid concedendum privilegiato, quod aliàs ipsi non liceret, sequitur semper ita interpretandum esse privilegium, quantum fieri potest, ut effectum hunc operetur, & neque contenti esse debemus, ut confirmet, quod aliàs privilegiato jam licebat, nisi ad hoc cogat manifesta ratio. Atque hinc fit, privilegium, & dispensationem quamvis etiam odiosam, extendendam ad ea, quae illius usui necessariò sunt connexa, & sine quibus effectum habere non posset: & ratio est, quia dans formam, dat consequenter etiam ea, quae ad illam requiruntur.

7. Denique interpretandum est privilegium, ut non sit onerosum privilegiato, sive ut aliquid potius tribuat, quam auferat, juxta Reg. 61. in 6. ibi, Quod ob gratiam alicujus conceditur, non est in ejus dispendium retorquendum. Hinc probabiliter concedunt multi, quod ob privilegium Exemptionis non impediatur Regularis, quo minus ipsi cum Praelato contentu subicere se possint Episcopo, ut ab eo absolvantur à peccatis & Censuris, vel dispensentur cum eis in Voto, Juramento, Irregularitate &c. casu quo Episcopus, non verò Praelatus tali facultate ex privilegio est praeditus, Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 7. & apud hunc Henric. Avil. Mohr. Item multò magis dicendum est, si manifestò appareat, quod Praelatus Ordinis consensus subditio irrationabiliter neget, cum non videatur esse mens Pontificis, Exemptionis privilegium ad talem casum extendere, quo cedere in animam perniciosum illud posset. His Regulis positis, facillè solvi debia reliqua de Privilegiorum interpretatione possunt.

124 Dub. 1. quomodo interpretandum sit Privilegium, quod merum favorem continet, & nec Juri communi derogat, nec in praesudicium alicujus tertii cedit? 7. esse latè interpretandum. Ita Sylv. V. privilegii q. 3. Suar. l. 8. de LL. c. 27. n. 3. Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 5. Palao tr. 3. D. 4. p. 10. n. 2. Haunold. tom. 1. del. § 1. tr. 1. n. 189. Pirhing hic n. 13. Wiefner ibid. n. 33. Ratio est, quia sunt primum beneficium Principis, & purus favor, & gratia, atqui beneficium, gratia, & favor Principis latam interpretationem habet juxta Reg. odia 15. in 6. imò latissimam juxta eolm 16. de V. s. ibi, Cum beneficia Principum sint interpretanda largissimè, & c. quia cur-

ca 22. h. tit. ibi, cum -- in beneficijs plenissima sit interpretatio adhibenda; & l. beneficium 3. ff. de Const. Princip. ibi, Beneficium Imperatoris -- quam plenissime interpretari debemus. Et hoc verum est etiam, quando ampla interpretatio cedit in præjudicium concedentis privilegium, quia circa cit. ubi Glossa addit rationem, Ne excogitata fraude suæ obviet liberalitati.

115 Dub. 2. quomodo interpretandum sit Privilegium Juri communi vel consuetudini, secundum, aut præter istud introducta derogans? R. regulariter esse strictæ interpretationis. Ita Syll. V. privilegium q. 3. Suar. l. 8. de LL. c. 27. n. 5. Sanch. l. 8. de matr. D. 1. n. 1. § 5. Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 5. Palao tr. 3. D. 4. p. 10. n. 2. Haun. tom. 1. de l. § 1. tr. 1. n. 200. Pirhing hic n. 14. Sannig c. 2. n. 3. Wiestner n. 37. & apud hos Abb. Sal. Bonacin. &c. Colligitur ex c. porro 7. c. sanè 9. h. tit. & c. cum dilectus 8. de consuet. Ratio est, quia Jus commune, & ejusmodi consuetudo, hoc ipso, quod ob bonum, & utilitatem publicam introductum sit, favorabile, & quidquid ei derogat, odiosum, ac proinde juxta Reg. odia 15. in 6. restringendum est.

126 Addidi regulariter; nam excipi 1. debet privilegium, quod concessum est in favorem Religionis, & causæ piæ; hoc enim, etsi aliquo modo deroget Juri communi latè est interpretandum; nam summa est ratio, quæ pro Religione facit, ut ait Papinianus l. sunt persona 43. fin. ff. de relig. § sumpt. funer. Suar. l. cit. n. 7. Laym. n. 5. Palao n. 5. Haun. n. 201. Wiestner n. 36. Hinc latè interpretandum est privilegium, quo eximuntur Clerici à Jurisdictione Principum Sæcularium, & Regulares à Jurisdictione Episcoporum.

2. privilegium cedens in bonum commune Reip. quæ sunt privilegia militum, & his similia, Suar. Pal. Haun. l. cit. Ratio est, quia favor, his personis concessus, allicit plures ad hujusmodi arduas functiones, & sic compensatur sufficienter vulneratio Juris communis, quæ fit per privilegii extensionem.

3. privilegium motu proprio, & ex certa scientia concessum arg. c. si motu 23. de Preb. in 6. Suar. n. 8. Laym. n. 5. Palao n. 7. Haun. n. 203. Pirhing n. 14. Wiestner n. 36. quia sic concessum est singularis favor, & beneficium Principis, ac proinde ob ejus honorem latam interpretationem accipit.

4. privilegia inferta Corpori Juris communis, ut sunt multa privilegia, in perpetuum concessa Ecclesijs, Clericis, ac Religiosis; talia enim propriè non censentur esse contra Jus commune, cum eo ipso, quod istius Corpore claudantur, pars Juris communis, & istius instar favorabilia sint. Suar. n. 8. fin. Laym. n. 5. Pa-

R. P. Schmalzgrueber L. V. T. II.

lao n. 6. Haun. num. 202. Pirhing n. 14. Wiestner n. 37.

Dub. 3. quomodo interpretandum sit privilegium, quod derogat statuto, vel consuetudini speciali, aut cedit in præjudicium tertii, ejusque juri jam quæsito derogat? R. ad 1. probabilis non debere extendi, modò tale statutum, vel consuetudo non contrarietur Juri communi. Suar. l. 8. de LL. c. 28. n. 16. Bonac. D. 1. q. 3. p. 7. § 1. n. 8. Palao tr. 3. D. 4. p. 10. n. 4. licet contrarium teneant Azor p. 1. l. 5. c. 23. q. 2. Salas D. 17. sed. 8. n. 52. Ratio clara est, quia statutum, & consuetudo est instar Juris communis, ergo præferendum est Juri speciali privilegii.

Ad 2. dico, tale privilegium, quod cedit in notabile præjudicium tertii, & huic jus quæsitum aufert, vel diminuit, esse restringendum, quantum patitur proprietas verborum. Abb. in c. certificari 9. de sepult. n. 9. Sanch. l. 8. de matr. D. 7. n. 6. Suar. c. 27. n. 9. & c. 28. n. 10. Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 6. Palao p. 10. cit. n. 8. Haun. tom. 1. tr. 1. n. 203. Sannig hic c. 2. n. 3. Pirhing n. 15. Wiestner n. 34. Ratio est, quia Papa, vel Princeps privilegium concedens non præsumitur velle derogare, vel tollere jus alteri quæsitum, nisi hoc exprimat arg. c. licet 12. de offic. Ord. c. ex tuarum 5. de auct. & us. pall. § l. nec avus 4. c. de emancip. liber.

Procedit hoc, etsi tale privilegium derogans Juri alterius, concessum sit motu proprio; quia licet Princeps ex gravi causa, & ob urgentem necessitatem possit alicui auferre jus suum, non tamen faciliè præsumi debet idipsum velle, cum jus positivum, & naturale postulet, ut cuique suum jus illæsum fervetur, nisi publica utilitas, aut necessitas aliud postulet. Suar. c. 27. cit. n. 9.

Eadem ratio est, si beneficium scandali, aut litium occasionem præbeat; nam eatenus odiosum censi debet arg. c. quod dilecto 3. fin. de consang. & affin. Laym. n. 6. cit.

Quomodo verò interpretanda sint Dispensationes, & privilegia, seu facultates dispensandi, dictum est Libr. 1. Tit. 2. n. 30. § 31.

Quæritur 3. an privilegium patia Extensionem? Antequam respondeam, noto, magnam esse differentiam inter Interpretationem hætenus explicatam, & inrer Extensionem privilegii; nam interpretatio est de mente Legislatoris, prout hæc per verba ambigua significatur; cum enim hæc sæpe latiore, sæpe strictiore significationem habeant, hinc contingit, ut quandoque strictius,

G 2

Quan

quandoque latius privilegia interpretemur. Contrà *Extensio* privilegii tunc fieret, quando constaret quidem, Legislatorem privilegia concedentem per verba privilegii non intendisse alias personas, vel casus eximere, quàm quæ personæ, & casus per verba privilegii clarè exprimentur, quia tamen similis casus, & ratio esset, privilegium sic concessum etiam ad istum porrigeretur. His notatis

131 Dub. 1. an, & quale privilegium, & quibus casibus, item ad quos possit extendi? R. cum distinctione: si privilegium odiosum sit, extendi illud non debet, nec potest; quia odia sunt restringenda *reg. odia 15, in 6.* Si favorabile sit, extendi potest ad personas, & casus virtualiter saltem in privilegii formâ comprehensos. Sed hæc non est vera *extensio*, qualem *n. præc.* descripsi, sed tantum Interpretatio *Comprehensiva*. Ita communiter omnes DD. qui proinde varias inde Illationes faciunt. Nam

132 1. Privilegium concessum Religiosis, etiam sub nomine masculino, extendi debet etiam ad fœminas Religiosas ejusdem Ordinis, modò hæc privilegii capaces sint. *Rodrig. tom. 1. regul. q. 13. n. 22. Suar. l. 8. de LL c. 10. n. 7. Bonac. D. 1. q. 3. p. 7. §. 2. n. 2. Palao tr. 3. D. 4. p. 12. n. 1.* Ratio est, quia in illo privilegio jam satis exprimentur, cum ibi potius attendatur qualitas, quàm sexus. *Excipitur*, nisi in privilegio adderetur *Viris Religiosis*; tunc enim ad fœminas non extenderetur, ut DD. *citt.* notant nec immeritò; nam ea additione censerentur fœminæ potius exclusæ, quàm inclusæ in privilegio.

133 2. Privilegium concessum Filiis potest extendi etiam ad fœminas. *Suar. Bonac. Palao l. citt.* quia nomine *Filij* etiam Filia intelligendæ sunt *l. cognoscere 56. l. filii 84. l. justa 201. ff. de V. S.* Contrarium tenet *Pirhing bic n. 23.* & apud hunc *Joan. Monach. in c. auctoritate 4. in addit. b. tit. in 6.* eò quòd in privilegiis masculinum non concipiat fœmininum, & filia in propria & stricta significatione *Filij* nomine non veniat. Quod ego intellexerò, cum privilegium odiosum est, vel cum dicitur, *Filiis Masculinis*; tunc enim fœminæ excludi debent, juxta DD. *citt.*

134 3. Privilegium, concessum fratribus, etiam commune est fororibus, nisi aliunde appareat restrictio; quia sub nomine *Fratrum* etiam Sorores intelligendæ veniunt *l. tres fratres 35. ff. de pact. & l. Lucius 93. §. questum 3. ff. de Legat. 3. Tiraquell. l. 1. de retract. lignag. §. 1. gloss. 9. n. 200. Suar. n. 7. Bonac. n. 4. Palao n. 1. cit.*

4. Non tamen privilegium concessum filiis etiam extendendum est ad Nepotes. *Rebuff. in l. liberorum 220. ff. de V. S. Barbof. in l. maritum n. 80. ff. solut. Matr.* Ratio est, quia etsi benigna Juris interpretatione *Filiorum* sæpe etiam nepotes veniant *l. justa cit.* regulariter tamen, & juxta verborum proprietatem non continentur *§. fin. Inst. qui testam. tutor. dar. l. quid sit nepotes 6. ff. de testam. tutel.* Unde aliter de mente concedentis constare debet, ut etiam ad istos privilegium extendi possit; aliàs procedet *Regula communis*, quòd privilegia personalia non egrediantur personas, ad quas dirigitur, nec extendantur ultra verborum proprietatem. *Suar. c. 11. n. 6. Palao n. 1. cit.*

5. Nec socius privilegiati gaudet privilegio socii, nisi huic privilegium aut inutile, aut grave fieret, si socius eo uti non posset *arg. c. quidam 32. h. tit. Abb. in c. 10. de Judicis n. 1. Sylv. V. privilegium q. 6. Suar. c. 11. cit. n. 7. & 8. Pirhing bic n. 23. Reiffenstuel ib. n. 101.* Dixi, nisi inutile, aut grave fieret. Hinc si quis ob debilitatem oculorum privilegium habeat unâ, vel alterâ horâ post prandium recitandi Matutinum pro crastino, posset illud etiam cum eo recitare Socius, nec tenebitur hic dein repetere: & ratio est, quia intelligitur datum eo modo, quo communiter recitari potest, & solet, potest autem recitari cum socio, quem tamen non facillè inveniret sic privilegiatus, si socius sic recitando non etiam ipse satisfaceret, ne igitur cum magno suo incommodo cogatur solus recitare, aut privilegium fiat inutile, dicendum est, hoc casu illud etiam extendi ad Socium.

Dub. 2. an privilegium extendi possit etiam ad personas non expressas in forma privilegii? *Ratio dubitandi est 1.* quia privilegium celebrandi tempore Interdicti, concessum Sacerdoti, extenditur etiam ad ministrum, & privilegium audiendi Sacrum eodem tempore Interdicti, concessum domino, communicatur etiam ejusdem servis. *c. licet 11. V. cum conceditur b. tit. in 6.* at nec minister sub nomine Sacerdotis, nec Servi sub nomine Domini exprimentur, ergo privilegium extendi potest ad alias personas non expressas. 2. eodem modo privilegium Nobilitatis concessum marito extenditur ad uxorem, & concessum Patri ad filios. *l. fœmine 8. ff. de Senator. & l. si ut propositis 1. c. de Dignit. sed æquè parum filius sub nomine Patris, aut uxor sub nomine mariti expressa censetur, quàm sub nomine Domini Servus, aut sub nomine Sacerdotis minister venit, ergo &c.* 3. quod uni conceditur, aliis denegari non debet *can. fin. §. si igitur dist. 5.*

Sed

138 Sed his non obstantibus, dicendum non extendi, nisi ad personas vel formaliter, vel virtualiter saltem expressas in privilegio. Ita Rodriq. tom. 1. Reg. q. 13. art. 22. Suar. c. 8. de LL. c. 10. n. 5. § c. 28. n. 11. Bonac. D. 1. q. 3. p. 7. §. 2. n. 2. Palao tr. 3. D. 4. p. 12. n. 1. Haun. tom. 1. de §. §. tr. 1. n. 206. Pirhing hic n. 20. Sannig c. 2. n. 4. Wiefeln n. 39. Reiffenstuel n. 98. & apud hos Everh. Leg. arg. loc. à Speciali n. 1. Bald. in c. inter ceteras 4. de Rescript. n. 9. Berojus in c. 1. de Probat. n. 20. Fagn. in c. quia nonnulli h. tit. n. 2. §. 25. sumitur ex c. sanè 9. h. tit.

139 Ratio est 1. quia tota efficacia privilegii pendet ex intentione concedentis, quæ intentio significatur verbis, ergo ultra expressionem verborum non debet fieri extensio: & hinc est, quod communiter dicitur, Privilegia valere tantum, quantum sonant. 2. quia quæ per privilegium conceduntur, non debent trahi ab aliis auctoritate, vel potius temeritate propria in exemplum; non enim, quod uni sigillatim conceditur, statim omnibus convenit, prout habetur can. hinc est 39. caus. 16. q. 1. ubi Gloss. V. sigillatim ait, quod privilegium concessum uni non extendatur ad alios, & privilegia singulorum communem Legem facere non possunt. 3. privilegium est jus singulare, & sequitur personam privilegiatam, cùmque illa extinguitur, & propterea ab una persona non transit ad aliam, juxta reg. in omnibus 68. ff. & reg. privilegium 7. in 6. Abb. in c. sanè cit. n. 1.

140 Neque aliud probant Argumenta contraria. Ad 1. dico, ibi relictos jam esse virtualiter expressos in privilegio; nam privilegium concedens interdicit concedere commodum ejus usum, & cons. concedere censetur omnia, quæ vel ex præcepto, vel ex consuetudine annexa sunt usui talis privilegii, atqui ex præcepto Ecclesiæ connexum est, ut Sacerdos non celebret sine ministro, & ex consuetudine, ut dominus non audiat Sacrum sine famulorum comitatu, ergo &c. Ad 2. nobilitas illa, quam maritus, aut pater ex officio, habet solum tandiu, quamdiu officio illo fungitur, ad uxorem, & filios non transmittitur: sed solum illa, quæ marito, vel patri conceditur in perpetuum; hæc autem ad uxorem, & filios transit, non ex privilegio, quo maritus, & pater nobilitantur sed, ex Juris dispositione per l. cit. unde potius confirmatur nostra sententia; nam exceptio firmat Regulam in casibus non exceptis.

141 Dub. 3. an privilegium ad casus, loca, & personas, in privilegii forma non

expressas, extendatur saltem tunc, quando similis, vel efficacior pro his est ratio? Videtur extendi sic posse. Nam 1. id videtur pluribus exemplis constare; sic enim privilegium concessum ad dispensandum in Votis extenditur etiam ad jurata; & qui dispensare potest in Votis, potest etiam illa commutare; qui testamentum potest concedere, potest etiam facere Codicillum, & donare mortis causa; item Clericus, qui ex privilegio percipere potest fructus Beneficii sui, dum absens est causa audiendi Theologiam, eosdem percipere potest etiam, cùm audit Jus Pontificium &c. 2. Leges ob similitudinem rationis extendi possunt. ergo etiam privilegia, quæ sunt Leges privata. 3. ipse Pontifex, æquitatis similitudine provocatus, c. cum dilectæ 4. de cons. util. § inutil. extensionem privilegiorum fecit. 4. c. ex parte 27. de Decim. privilegium percipiendi Decimas de laboribus terræ Parochiarum suarum concessum Religiosis extenditur ad Novalia, ex ratione; quia, ut ibi Pontifex loquitur, ubi majus conceditur, minus concessum esse videtur. 5. c. per venerabilem 13. pr. qui pr. qui fil. legit. Pontifex probat, dispensationem illegitimo concessam ad actus Spirituales etiam extendi ad temporales; quia quod in majori conceditur, licitum esse videtur § in minori.

Ob, aliqua ex his Argumentis, 142 Sanch. l. 8. de Matr. D. 1. n. 33. § seqq. admittit, in favorabilibus admitti Argumentum à majori, saltem quando casus, in quo dispensatur, rationem expressam concessionis continet. Liberalior adhuc est Emm. Sà V. gratia n. 18. ubi absolute dicit, privilegia extendi ad actus similes. Sed non est discedendum à communi Sententia, quam expressè tenent Salas D. 20. de LL. sect. 11. n. 110. Suar. l. 8. de LL. c. 28. n. 11. Laym. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 7. Bonac. D. 1. q. 3. p. 7. §. 1. n. 15. & §. 2. n. 11. § 12. Palao tr. 3. D. 4. p. 13. n. 1. Haun. tom. 1. tr. 1. n. 206. Sannig hic c. 2. n. 4. Pirhing n. 20. Reiffenst. n. 98.

Ratio est manifesta; quia tota efficacia privilegii non ex ratione, sed ex voluntate concedentis, per verba privilegii concessi significatâ, pendet. igitur licet fortasse eadem sit utrobique ratio, si tamen verba casum, vel personam similem non comprehendant, ad illos privilegium extendi non debet. Conf. 1. nam privilegium est Lex quædam privata, quam Princeps alicui concedit ob specialem rationem, ergo etiam si eadem, vel etiam efficacior ratio sit in alio, non propterea inferri potest, Principem illi concessisse

privilegium, sed solum, quod dignus sit privilegio. *Conf. 2.* si ob similitudinem rationis liceret extendere privilegia, nihil esset in privilegiis firmum, & plures frui privilegio possent, quam Princeps intenderet.

144. Et hæ rationes probant non tantum in odiosis, ubi jus ipsum jubet restrictionem, sed etiam in favorabilibus: imò etiam si sit causa pia; alioquin privilegia, concessa uni Religioni, possent extendi ad aliam æqualem, vel strictiorem, ob solam paritatem rationis: quod est falsum, cum nemo possit talem extensionem facere, nisi Papa communicationem privilegiorum concesserit. *Neque obstat*, quod ratio in his expressa reperitur etiam in aliis personis, vel casibus; quia si hoc sufficeret ad privilegii extensionem, sequeretur, quod casu, quo dispensatum est cum Titio ad plura Beneficia ob ejus merita, hoc ipso etiam dispensatum esset cum Cajo, habente similia, vel majora merita.

145. Neque contrarium efficaciter probant Rationes, & Argumenta n. 141, allata. *Ad 1.* ibi non fit extensio privilegii proprie dicta, & n. 130. descripta, sed potius Interpretatio, qua declarantur facultates istæ contentæ in verbis privilegii, servatâ adhuc propriâ verborum significatione; nam sub facultate dispensandi in Votis continetur etiam facultas ea commutan-

di, & sub licentia testandi comprehenditur facultas condendi Codicillos, & donandi mortis causâ tanquam accessorium sub principali. *Ad 2.* nunquam Lex extenditur ad casum non comprehensum Legge: si verò juxta casum decisum in Legge alius à Judice decidatur ob similem rationem, id non ex necessitate fit, sed ex quadam æquitate, & convenientia. *Ad 3.* extensio ibi facta est voluntate Pontificis, non tam declarando, quam constituendo novum Jus: secus est de personis privatis, quæ privilegiis utuntur; nam istæ hujusmodi extensionem privata autoritate non possunt facere. *Ad 4.* eo textu non fit extensio de uno casu ad alium, sed declaratur, quod privilegium, Abbati concessum ad percipiendas Decimas, se etiam extendat ad Novalia. *Ad 5.* Discursus ille, ut notat Haun. l. cit. n. 207. non est Pontificis, sed supplicantis, & in Rescripto solum refertur per modum causæ dubitandi, ut patet legenti. Deinde in illo discursu non dicitur, quod potestas legitimandi ad Spiritualia ob rationis paritatem extendi possit ad legitimandum quoad temporalia; sed potius, quod per interpretationem una, & minor sit inclusa in altera, in qua eminenter continetur, sicut in privilegio dispensandi in Votis diximus contineri potestatem, ea commutandi.

§. V.

De Privilegiorum Amissione.

S U M M A R I U M.

146. Modi, quibus Privilegia amittuntur.
147. &c. Quomodo amittantur interitu sub-
jecti, cui illa inhaerent?
150. &c. An finiantur etiam morte conce-
dentis?
155. &c. Quibus casibus?
159. &c. An, & quomodo cessent lapsu
temporis?
166. &c. Et cessatione causæ, ob quam concessa
sunt?
176. Quot modis renuntiare privilegio possit?
177. &c. An amittatur etiam per Renuntiatio-
nem expressam?

180. &c. Requisita, ut per istam amit-
tatur?
183. &c. An, & quando Prelatus cum Ca-
pitulo renuntiare privilegio possit?
186. &c. An privilegium tollatur per non
usum?
189. &c. Quænam privilegia sic tollantur?
191. &c. Requisita, ut sic tollantur?
193. &c. Quando privilegium amittatur usu,
aut actu contrario?
197. &c. Quomodo per absum?
202. &c. Referuntur diversi excessus Privile-
giatorum in usu privilegiorum suorum.

146. O CTO præcipuè modis amitti Privilegia possunt. 1. pereunte, vel destructo ipsorum subjecto, cui inhaerent *Reg. in omnibus 68. ff. & Reg. privilegiorum 7. in 6.* 2. lapsu temporis, pro quo concessum est *arg. c. de causis 4. de Offic. Deleg. & l. quoties 2. C. de Precib. Imper. offer.* 3. cessante causâ *c. cum cessante 60. de Appell.* 4. libera renuntiatione

ipsius privilegiati *c. si terra 6. fin. b. tit. 5. non usu arg. l. nundinis 1. C. de nundin. 6. usu, vel actu contrario. DD. in c. cum accessissent de Const. c. si de terra cit. & c. accedentibus 15. b. tit. 7. abusu can. ubi ista 7. dist. 74. can. privilegium 63. caus. 11. q. 3. c. tuarum 11. 7. verum, c. ut privilegia 24. pr. Sc. b. tit. 8. denique revocatione concedentis. Wiefin. Quæ-
b. n. 58.*